

Mūžīgās mīlestības mūžīgi bērni

VIJA BEINERTE

Lielajā piektdienā "Ingmaru Zemzāra apgāds" laiž klajā austriešu dievregā Jēkaba Lorbera fundamentālā darba "Dieva namturība" pirmo sējumu. Metiens pavisam neliels – tikai 1000 eksemplāru. Uz sarunu esmu aicinājusi grāmatas tulkotāju un izdevēju INGMARU ZEMZARI.

– "Pirma reizi planētas Zeme vēsturē visu zemju cilvēkveidīgajiem ir viens mērķis – noplēnīt pietiekami daudz naudas, lai varētu līdzināties reklāmai," tā raksta Frederiks Beigbeders savā skumji ironiskajā romānā "14,99 euro". Tu nodarbojies ar lietām, kas nu nekādi netuvina tevi ne naudai, nedz tam, ka sludina reklāma – tulko un izdod Jēkabu Bēmi un Jēkabu Lorberu. Kāpēc?

– Pati pirmā reklāma bija tā runa paradižes dārzā, ar ko čūksa pierunāja Ievu kost nesvētitājā augļi, līdzīgi kā mūslaiku reklāma pierūna cilvēkus "zvanit tūlit" un baudit vēl nepadarītu darbu augļus "jau šodien". Čūksas meli nāca gaismā, kad Ādams ar Ievu ieraudzīja savu kailumu. Lai Dievs ir mums zēlīgs, kad nāks gaismā mūsdienu čūksas meli! Kad mūs padzīs no mūsu melu paradižes.

Reklāma ir stipra ar cilvēka patmīlibas spēku. Bet cilvēka patmīlibas vājā vieta ir sirdsapziņa. Kristus, kas ir cilvēces sirdsapziņa, parādās varens cilvēka patmīlibas vājajā vietā. Ja man bez kādas skumas ironijas jāsaka, kāpēc es tulkoju Bēmi un Lorberu, tad teikšu, ka no sava tēva, no saviem skolotājiem un no saviem mācītājiem esmu mācījies ideālismu. Es varbūt pat esmu viņiem slikts skolnieks, tomēr varu lepoties ar to, ka esmu viņu skolnieks. Es tici dzīdziļai latviešu nostalgijai pēc kristīgas patiesības un taisnības. Bet tici arī, ka tādās nostalgijas var nebūt. Cilvēka griba ir pilnīgi

VIZĪTKARTE

- ◆ Dzimis 1973. gada 21. novembrī Rigā.
- ◆ Beidzis Emīla Dārziņa speciālās mūzikas skolas klavieru nodalījumā Pētera Vaska kompozīcijas klasi, kā arī Teoloģijas semināra ērģeļu nodalījumā.
- ◆ Studējis teoloģiju. Mācītājs Glūdā un Šķibē, notur Bibeles stundas Rīgā, Ogrē, Valmierā un Jaunpilī.
- ◆ Skolotājs Rīgas 3. mūzikas skolā.
- ◆ Viņa komponētās solo un kora dziesmas, kantātes un oratorijas atskanotas Latvijā, Vācijā, Čehijā, Polijā, Portugālē, Dānijā, Zviedrijā un Somijā.
- ◆ No vācu valodas tulko un izdod mistiku Jēkaba Bēmes un Jēkaba Lorbera rakstus, izdod arī Emanuēla Svēdenborga darbus.

brīva. Es tulkoju Lorberu tāpēc, ka tici katram vārdam, ko viņš ir pierakstījis. Un ja neticētu katram, tad netulkotu.

– Tikai ticiba ir iemesls vai arī mīlestība?

– Ticiba ir mīlestības acu gaismas. Bez ticības mīlestība ir akla, bet bez mīlestības ticība pati sevi nesaprot. Jo mīlestība ir ticības jēga.

– Reiz teicī, ka jautāt, kā tev labi klājas, tu gribot stāstīt par to, kas ir izlasīts. Vai tagad, atbildot uz šādu jautājumu, negribēsi stāstīt vēl arī, ko tavs apgāds laiž klajā?

– Kā tad lai es zinātu, kā man klājas, ja ne no dievārīdiem? Es aizvien dzīvāk piedzīvoju bezgalīgo starpību starp Dievu ievedsmotām grāmatām un cilvēku patvaljas rakstiem. Piemēram, priekš pāris gadiem izlasīju Andreja Niedras "Liduma dūmos". Romāna darbība beidzas XX gadījumā sākumā, beidzas cerīgi un "labi". Tā to rakstnieks bija domājis. Tagad mēs zinām, ka patiesībā priekšā bija bezdibenis un neaprakstāns posts, kas pārvilka svītru visam tam, ko romāna varonji un pats rakstnieks būtu varējuši iecerēt kā "labu klāšanos". Kā lai mēs zinām, kā mums klājas? Tikai Dieva želastība ir laba šobrid un mūžīgi. Es laižu klājā grāmatas, kurās ir želastība. Un tas, ka es to daru, ir mana labā klāšanās. Tajās grāmatās ir arī dievījīga un pateicīga lasītāja labā klāšanās.

– Kas lasītājam būtu jāzina par Lorberu? Kā tu pats ar viņu raksti?

stiem iepazinies?

– Man bija gadi trīspadsmit, kad mācītājs Mīkelsons man iedeva lasīt Lorbera "Dieva namturību". Tā bija grāmatsējēja darbnīcā iesieta mašinraksta kopija. Atceros, ar kādu bijību un satraukumu turēju to grāmatu rökās. Es gandrīz nekad no tās nešķirošas lasīju to mājās, tramvajā, skolā starpbrīžos. Mācītājs Mīkelsons man par to nekā daudz nestāstīja, ko tad es – padomju skolnieks, pionieris – tolaik arī daudz būtu sapratis? Viņš tikai man pateica, ka visa šī grāmata ir paša Kunga Kristus vārdi. Viņš man to pateica ar tādu vienkāršu sirdsgudrību, ka es nespēju nedz šaubīties, nedz palikt vienaldzīgs. Kopš pasa pirmā izslīstā teikuma es piedzīvoju to, ko Kristus saka Jāņa evaņģēlijā: "Manas avis pazist

ju", ja Svēdenborga pravietiskā autoritāte nebūtu kā tāda enģeļa bazīne skanējusi par spīti savam 18. "apgaismotāju" gadījumam, apliecinot Svēto rakstu autoritāti un Kristus dievestību! Krievi, kuriem pašiem ir tik bagātīga garīgā literatūra, čakli tulko un aizgūtām lasī Svēdenborgu. Mums savas garīgās literatūras nav gandrīz nekādas. Mums ir Subača pasašas un jūra līdz ceļiem – Svēdenborgs mums nav svarīgs! Es gan cenos izdot grāmatas, kas nosprauž mērogus – Bēmi, Svēdenborgu, Lorberu.

Lorbera slava ir joti klusa. Kad pravietis Elija alā vēroja, kā Dievs ies alai garām, tad Dieva nebija ne vētrā, nedz negaisā. Dievs bija lēnā vēsmā. Lorberis ir lēnā vēsmā.

Nesen izlasīju Egebrehta grā-

"Kas pie manis gribs nākt, tas lai nāk pie manis mīlestībā, kura par viņu pie krusta asinojas."

(Dieva namturība, I, 2:11.)

Tulkojums

Ingmars Zemzari

matu "Babs – kas tas ir?". Zimogs jautājums. Neba grāmata uz to atbild. Tā tiki atklāj šā jautājuma dzījumu. Tāpat ir ar visām lietam, kas lielākas par mūsu saprāšanu. Es gadiem lasu un tulkoju Lorberu un aizvien bijigāk domāju: Lorbers – kas tas ir? Dieva želastība ir bezgalīga, tās dzījums aprīj visus lielumus – mani, cilvēku Lorberu, cilvēku Bahu... Mans nabaga prāts ir kā Pilāts, kas Jēzum jautā: kas ir patiesība? Lai Dievs mani pasargā no tā, ka manam prātam nāktos tiesu

ja viss, kas man par Lorberu bija jāzina. Vai citam lasītājam jāzina kas vairāk? Grāmatā esmu iekājis īsu Lorbera biogrāfiju. Taču patiesība jau pati par sevi liecina. Es neprotu patiesību reklāmati. Patiesība ir cilvēka labās gribas draudzene un rotāju biedrīne. Viņu draudzība dzīmst pati no sevis. Viņu draudzība dzīmst debesis. Bet debesis – kā Kristus māca – "ir jūsos".

– Ko tu pats lasi, lai tev labi klātos, un ko vēl gatavojuies tulko un laist klājā, lai labi klātos arī citiem?

– Nākamais izdevums būs Svēdenborga "Jaunā Jeruzaleme un tās debešķīgā mācība". Svēdenborgs zināja, kāpēc "debešķīgā". Nesen kāds latviešu teologs man sacīja: "Es Svēdenborgu neesmu lasījis. Mums Lutera akadēmijā mācīja, ka Svēdenborgs nav svarīgs." Cik drosmīgi teikts! Es gribētu redzēt, kur mēs tagad būtu ar savu "konservatīvo teologi-

Kad nav vairs kauna, tad nav vairs arī liekulības. Tagad taisnība vienmēr ir īsta: vai nu tu to nopērc pats par savu naudu, vai arī tu to turi svētu pats savā sirdī. Var pārdot savu pārliecību par baltu naudu. Par baltu naudu var dzīvot. Bet vai bez pārliecības vairs ir vērts dzīvot?

– Vai cilvēkiem šodien vairāk ball no nāves vai no dzīves?

– Istā dzīvība nepazīst baiju. Visi Kristus apstoli gāja bojā no varmāku rokas, izņemot vienu – Jēzus mīlo mācekli Jāni. Visi apstoli bija pārspējuši bailes no nāves, bet Jāna mīlestība bija pārspējusi pašu nāvi. Sirmā vecumā viņš mierīgi aizgāja savas mīlestības ceļu, padarījis visu, kas viņam virs zemes bija darāms. Īstenībā nāve – tā ir patmīliba. Nekādas ciitas nāves nav. Mēs esam Dieva mūžīgās mīlestības mūžīgi bērni.

spriest un sacīt, piemēram: patiesība nav svarīga vai kaut kā tam līdzīgi! Mans prāts mazgā rokas nevainībā, kad man kāds jautā: Lorbers – kas tas ir? Mans prāts mazgā rokas nevainībā, kad pētā, ko sarakstījis Bāhs, man kādam jāsaka: labdien, es esmu Zemzaris, komponists. Vai arī, kad es rakstu latviski pēc tam, kad latviski ir rakstījis Endzelins.

– Nesen kāds vecs virs radio-sarunā teica: "Tagad ir likumi, agrāk bija Dievs."

– Dievs jau nav agrāk vai tagad. Agrāk vai tagad esam mēs. Vai tad tagad nav skaists laiks? Valsti vada laimīgi ļaudis, kuriem laikam nav ne jausmas, cik cilenes jēdzienus cilvēcei mēdz saistīt ar valdnieku vārdu. No otras puses – kurš katrs var atlauties kritizēt arhibīskapu, kad tas stāv sa-

Mūžīgās mīlestības mūžīgi bērni

VIJA BEINERTE

Lielajā piektdienā "Ingmaru Zemzāra apgāds" laiž klajā austriešu dievregā Jēkaba Lorbera fundamentālā darba "Dieva namturība" pirmo sējumu. Metiens pavisam neliels – tikai 1000 eksemplāru. Uz sarunu esmu aicinājusi grāmatas tulkotāju un izdevēju INGMARU ZEMZARI.

– "Pirma reizi planētas Zeme vēsturē visu zemju cilvēkveidīgajiem ir viens mērķis – noplēnīt pietiekami daudz naudas, lai varētu līdzināties reklāmai," tā raksta Frederiks Beigbeders savā skumji ironiskajā romānā "14,99 euro". Tu nodarbojies ar lietām, kas nu nekādi netuvina tevi ne naudai, nedz tam, ka sludina reklāma – tulko un izdod Jēkabu Bēmi un Jēkabu Lorberu. Kāpēc?

– Pati pirmā reklāma bija tā runa paradižes dārzā, ar ko čūksa pierunāja Ievu kost nesvētītājā augļi, līdzīgi kā mūslaiku reklāma pierūna cilvēkus "zvanit tūlit" un baudit vēl nepadarītu darbu augļus "jau šodien". Čūksas meli nāca gaismā, kad Ādams ar Ievu ieraudzīja savu kailumu. Lai Dievs ir mums zēlīgs, kad nāks gaismā mūsdienu čūksas meli! Kad mūs padzīs no mūsu melu paradižes.

Reklāma ir stipra ar cilvēka patmīlibas spēku. Bet cilvēka patmīlibas vājā vieta ir sirdsapziņa. Kristus, kas ir cilvēces sirdsapziņa, parādās varens cilvēka patmīlibas vājajā vietā. Ja man bez kādas skumas ironijas jāsaka, kāpēc es tulkoju Bēmi un Lorberu, tad teikšu, ka no sava tēva, no saviem skolotājiem un no saviem mācītājiem esmu mācījies ideālismu. Es varbūt pat esmu viņiem slikts skolnieks, tomēr varu lepoties ar to, ka esmu viņu skolnieks. Es tici dzīdziļai latviešu nostalgijai pēc kristīgas patiesības un taisnības. Bet tici arī, ka tādās nostalgijas var nebūt. Cilvēka griba ir pilnīgi

VIZĪTKARTE

- ◆ Dzimis 1973. gada 21. novembrī Rigā.
- ◆ Beidzis Emīla Dārziņa speciālās mūzikas skolas klavieru nodāļu un Pētera Vaska kompozīcijas klasi, kā arī Teoloģijas semināra ērģeļu nodāļu.
- ◆ Studējis teoloģiju. Mācītājs Glūdā un Šķibē, notur Bībeles stundas Rīgā, Ogrē, Valmierā un Jaunpilī.
- ◆ Skolotājs Rīgas 3. mūzikas skolā.
- ◆ Viņa komponētās solo un kora dziesmas, kantātes un oratorijas atskanotas Latvijā, Vācijā, Čehijā, Polijā, Portugālē, Dānijā, Zviedrijā un Somijā.
- ◆ No vācu valodas tulko un izdod mīstiku Jēkaba Bēmes un Jēkaba Lorbera rakstus, izdod arī Emanuēla Svēdenborga darbus.

brīva. Es tulkoju Lorberu tāpēc, ka tici katram vārdam, ko viņš ir pierakstījis. Un ja neticētu katram, tad netulkotu.

– Tikai ticiba ir iemesls vai arī mīlestība?

– Ticiba ir mīlestības acu gaismas. Bez ticības mīlestība ir akla, bet bez mīlestības ticība pati sevi nesaprot. Jo mīlestība ir ticības jēga.

– Reiz teici, ka jautāt, kā tev labi klājas, tu gribot stāstīt par to, kas ir izlasīts. Vai tagad, atbildot uz šādu jautājumu, negribēsi stāstīt vēl arī, ko tavs apgāds laiž klajā?

– Kā tad lai es zinātu, kā man klājas, ja ne no dievārīdiem? Es aizvien dzīvāk piedzīvoju bezgalīgo starpību starp Dievu ievedsmotām grāmatām un cilvēku patvaljas rakstiem. Piemēram, priekš pāris gadiem izlasīju Andreiā Niedras "Liduma dūmos". Romāna darbība beidzas XX gadīsimta sākumā, beidzas cerīgi un "labi". Tā to rakstnieks bija domājis. Tagad mēs zinām, ka patiesībā priekšā bija bezdibenis un neaprakstāns posts, kas pārvilka svītru visam tam, ko romāna varonji un pats rakstnieks būtu varējuši iecerēt kā "labu klāšanos". Kā lai mēs zinām, kā mums klājas? Tikai Dieva želastība ir laba šobrid un mūžīgi. Es laižu klājā grāmatas, kurās ir želastība. Un tas, ka es to daru, ir mana labā klāšanās. Tajās grāmatās ir arī dievībījīga un pateicīga lasītāja labā klāšanās.

– Kas lasītājam būtu jāzina par Lorberu? Kā tu pats ar viņu raksti?

stiem iepazinies?

– Man bija gadi trīspadsmit, kad mācītājs Mīkelsons man iedeva lasīt Lorbera "Dieva namturību". Tā bija grāmatsējēja darbnīcā iesieta mašinraksta kopija. Atceros, ar kādu bijibu un satraukumu turēju to grāmatu rökās. Es gandriz nekad no tās nešķirošas – lasīju to mājās, tramvajā, skolā starpbrīžos. Mācītājs Mīkelsons man par to nekā daudz nestāstīja, ko tad es – padomju skolnieks, pionieris – tolaik arī daudz būtu sapratis? Viņš tikai man pateica, ka visa šī grāmata ir paša Kunga Kristus vārdi. Viņš man to pateica ar tādu vienkāršu sirdsgudrību, ka es nespēju nedz šaubīties, nedz palikt vienaldzīgs. Kopš pasa pirmā izslīstā teikuma es piedzīvoju to, ko Kristus saka Jāņa evangēlijā: "Manas avis pazist

ju", ja Svēdenborga pravietiskā autoritāte nebūtu kā tāda enģeļa bazīne skanējusi par spīti savam 18. "apgaismotāju" gadījumam, apliecinot Svēto rakstu autoritāti un Kristus dievestību! Krievi, kuriem pašiem ir tik bagātīga garīgā literatūra, čakli tulko un aizgūtā nēm lasa Svēdenborgu. Mums savas garīgās literatūras nav gandrīz nekādas. Mums ir Subača pasašas un jūra līdz ceļiem – Svēdenborgs mums nav svarīgs! Es gan cenos izdot grāmatas, kas nosprauž mērogus – Bēmi, Svēdenborgu, Lorberu.

Lorbera slava ir joti klusa. Kad pravietis Elija alā vēroja, kā Dievs ies alai garām, tad Dieva nebija ne vētrā, nedz negaisā. Dievs bija lēnā vēsmā. Lorberis ir lēnā vēsma.

Nesen izlasīju Egebrehta grā-

"Kas pie manis gribs nākt, tas lai nāk pie manis mīlestībā, kura par viņu pie krusta asinojas."

(Dieva namturība, I, 2:11.)

Tulkojis

Ingmars Zemzari

matu "Babs – kas tas ir?". Zimigs jautājums. Neba grāmata uz to atbild. Tā tiki atklāj šā jautājuma dzījumu. Tāpat ir ar visām lietam, kas lielākas par mūsu saprāšanu. Es gadiem lasu un tulkoju Lorberu un aizvien bijigāk domāju: Lorbers – kas tas ir? Dieva želastība ir bezgalīga, tās dzījums aprīj visus lielumus – mani, cilvēku Lorberu, cilvēku Bahu... Mans nabaga prāts ir kā Pilāts, kas Jēzum jautā: kas ir patiesība? Lai Dievs mani pasargā no tā, ka manam prātam nāktos tiesu

Kad nav vairs kauna, tad nav vairs arī liekulības. Tagad taisnība vienmēr ir īsta: vai nu tu to nopērc pats par savu naudu, vai arī tu to turi svētu pats savā sirdī. Vai cilvēkiem šodien vairāk ball no nāves vai no dzīves?

– Istā dzīvība nepazīst baiju. Visi Kristus apstoli gāja bojā no varmāku rokas, izpemot vienu – Jēzus mīlo mācekli Jāni. Visi apstoli bija pārspējuši bailes no nāves, bet Jāna mīlestība bija pārspējusi pašu nāvi. Sirmā vecumā viņš mierīgi aizgāja savas mīlestības ceļu, padarījis visu, kas viņam virs zemes bija darāms. Īstenībā nāve – tā ir patmīliba. Nekādas ciitas nāves nav. Mēs esam Dieva mūžīgās mīlestības mūžīgi bērni.

spriest un sacīt, piemēram: patiesība nav svarīga vai kaut kā tam-līdzīgi! Mans prāts mazgā rokas nevainībā, kad man kāds jautā: Lorbers – kas tas ir? Mans prāts mazgā rokas nevainībā, kad pētā, ko sarakstījis Bāhs, man kādam jāsaka: labdien, es esmu Zemzaris, komponists. Vai arī, kad es rakstu latviski pēc tam, kad latviski ir rakstījis Endzelins.

– Nesen kāds vecs virs radio-sarunā teica: "Tagad ir likumi, agrāk bija Dievs."

– Dievs jau nav agrāk vai tagad. Agrāk vai tagad esam mēs. Vai tad tagad nav skaists laiks? Valsti vada laimīgi laudis, kuriem laikam nav ne jausmas, cik cilde-nus jēdzienus cilvēcei mēdz saistīt ar valdnieku vārdu. No otras pu-ses – kurš katrs var atlauties kri-tizēt arhibīskapu, kad tas stāv sa-